

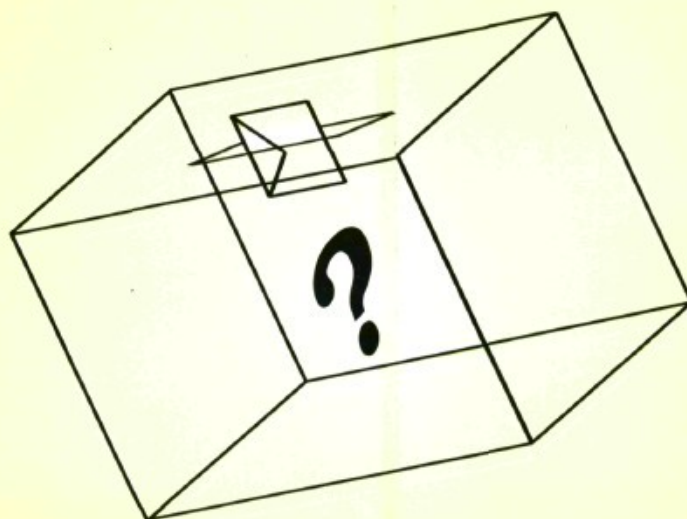
Mel i Sucre

Obra Cultural Balear - Sant Joan

Maig | 1995 - núm. 179

Eleccions 95

Municipals

PSM

ARREL

US

pp

UM

Autònòmiques

MEL I SUCRE - Maig, núm. 179. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

Local social: carrer de Ramon Llull, 48.
Sant Joan (Mallorca) 07240.

Consell de redacció: Guillem Florit, Joan Sastre, Joan Font, Joan Moratinos.

Tirada actual: 500 exemplars.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia 18 del mes en curs.

Nota: S'adverteix als possibles lectors de *Mel i sucre* que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

Dipòsit legal: PM. 49/1983

Disseny de la capçalera: Jaume Falconer
Coberta: Eleccions 95

Contracoberta: Davallament i Processó de Pasqua

EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

- **Notícies locals**
- **Fotos d'Antany**, per Gracià Sánchez
- **Ajuntament**, per G. Sánchez
- **Setmana del llibre - 1995**, per Catalina Lluïsa Gayà Bauçà
- **La llengua i el PP**, per Andreu Bauçà
- **Meteorologia.** «De ploure sempre que se n'ha deixat, sempre hi ha tornat», per M. Company i M. Alzamora
- **Restes d'un molí fariner d'aigua a Horta**, per Josep Estelrich Mieres
- **XXIII Certamen Poètic Verge de Consolació. 1995**
- **Els Nicolau de Son Font (1800-1995)**, per F. Canuto Bauçà
- **Servei de Promoció Econòmica de la Mancomunitat Pla de Mallorca**
- **Un pagès ciutadà**, per B. Mates Sastre
- **Mel i sucre, dolcet dolcet**, per J. Bauçà
- **Addicció al joc**, gentilesa de Domingo Fontirroig
- **Agenda**

**EL CONSELL DE REDACCIÓ
ES REUNIRÀ
DIA 31 DE MAIG,
A LES 21.30 H,
AL CASAL SOCIAL.
ELS COL·LABORADORS HI
ESTAU CONVIDATS**

NOTA DE REDACCIÓ

Totes les persones o entitats que se sentin al·ludides pel contingut d'aquesta revista, tenen a la seva disposició una secció de «Cartes al Director» que admet escrits que compleixin les següents condicions:

— L'extensió màxima és un foli mecanografiat a dos espais.

— Les cartes han d'anar signades per l'autor, que ha de ser identificable.

NOTÍCIES LOCALS

Acte de presentació del llibre L'Associació de Premsa Forana de Mallorca 1978-1995. 17 anys de premsa local.

— El dia 10 de maig es va presentar a la seu de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca el llibre *L'Associació de Premsa Forana de Mallorca 1978-1995. 17 anys de premsa local*, que han coordinat els santjoaners Miquel Company i Gracià Sànchez. Aquesta edició de l'obra ha comptat amb el suport econòmic del CIM i de SA NOSTRA. A l'acte de presentació hi assistiren el president del Consell Insular de Mallorca, don Joan Verger i el president de la Caixa de Balears SA NOSTRA, don Joan Forcades.

— El mateix dia 10 de maig en el local de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca es varen fer les eleccions per triar la nova junta directiva. Després de la presentació de candidats va sortir elegit president el nostre amic i col·laborador Miquel Company Florit, *Mena*. Carlos Costa, fins ara president, no es presentà a la reelecció ja que, com afirmà el mateix vespre, estava dins la junta des de la fundació de l'APFM.

— La parròquia de Sant Joan té previst fer obres de neteja i millora al local del cine. Aquest és un dels objectius que s'ha proposat la Parròquia de Sant Joan de cara a noves obres d'infraestructura. De moment, la intenció seria la de cobrir la totalitat del local i enrajolar, sempre i quan ho permetin les possibilitats.

— L'ajuntament ha col·locat diversos bancs al passeig de Consolació i baix del campanar. L'objectiu d'aquesta mesura és el de complaure els vianants que passen devers Consolació i als usuaris que esperen l'arribada del bus de línia.

— El dissabte 6 de maig hi hagué una concentració a Palma per fer la cadena humana més llarga de la història de Mallorca i, per reivindicar la defensa de la llengua, la identitat i la cultura del país. La diada organitzada per l'OCB va reunir poc més de 20.000 persones, de les que hi havia unes 30 persones de Sant Joan.

— El dia 1 de maig tingué lloc la inauguració del menjador social a la residència de la Tercera Edat. La tasca de l'elaboració del menjar està a càrrec de na Maria Puça.

— L'obertura del carrer Ramon y Cajal és, des del seu començament, una obra polèmica pels rumors que convergeixen entre veïnats. Definitivament, les màquines començaren l'obertura i ja es defineix el nou carrer.

— Durant el passat mes d'abril es feren obres d'aixemplantament i de cobriment d'una capa asfàltica al camí de Binifarda, des del pont de sa Llova fins ca ses Tronques. D'altra banda s'han eixerat diferents trossos de les bardisses del camí d'Horta, donat que dificultaven la visibilitat dels conductors.

— Montse Payeres, de Can Borràs, ha guanyat un televisor en un sorteig fet per la Caixa amb motiu de la utilització de les targetes de crèdit de l'entitat.

Algunes animades santjoaneres participaren a la cadena humana més gran de la història de Mallorca.

Na Montse de can Borràs que està acompanyada del delegat de La Caixa va esser agraciada amb un televisor.

FERRERIA

Pedro Mestre

PORTES BASCULANTS -:- BARRERES
BALCONS -:- FERRO RUSTIC
FERRERIA AGRICOLA -:- AUTOMATISMES

C/. Jaume Mas Nequera, 23

Tels. 52 65 11 - 52 60 63 07240 SANT JOAN

Ferreteria de Sineu

C/ des Bous, 15
Tel.: 52 65 33
07240 Sineu

Ferreteria de Sant Joan

C/ de Palma, 17
Tel.: 52 65 33
07240 Sant Joan

Lloguer de maquinària,
còpies de claus al moment,
venda d'eines, bricolatge,
pintures, reg, maquinària...

— El dimecres 10 de maig es va obrir al públic una nova botiga a Sant Joan. La característica d'aquesta botiga és la de que és una botiga de 100 pessetes. Aquest nou local situat al núm. 74 del carrer Major està regentat per na Carme León Mariño.

— El passat 21 d'abril tingué lloc l'assemblea de la Cooperativa que es va fer en el local de can Tronca, en la qual hi hagué renovació parcial de càrrecs. D'aquesta manera la junta directiva de la Cooperativa va quedar de la següent manera:

President: Josep Estelrich Mieres
 Vice-president: Miquel Vidal
 Secretari: Joan Nigorra
 Tresorer: Joan Oliver Gornals
 Vocal 1: Bartomeu Miralles
 Vocal 2: Joan Galmés
 Vocal 3: Joan B. Mesquida
 Vocal 4: Antoni Gayà Antich
 Vocal 5: Guillem Gaià Gaià
 Vocal 6: Gracià Sánchez
 Interventor: Antoni Company Bonet
 Interventor: Joan Roig Bauçà
 Interventor: Francesc Nicolau Català

Joan Sastre, gerent de la Cooperativa, explicant els excel·lents resultats de la gestió de l'entitat.

Després de l'assemblea hi hagué un sopar entre els assistents servit al mateix local de can Tronca.

— L'escola pública i la biblioteca pública de Sant Joan organitzaren una sèrie d'activitats en motiu de la festa del llibre, de les que en parlem més endavant. D'altra banda, hem rebut el full informatiu del col·legi públic de Son Juny corresponent al mes d'abril de 1995. Es recullen tot tipus d'informacions escolars, activitats realitzades, notícies, etc.

— La revista *L'Estel de Mallorca*, de la qual és director el santjoaner Mateu Joan Florit, publicà en el seu número del 15 d'abril diverses entrevistes curtes a diversos santjoaners.

— El santjoaner Jaume Sastre ha publicat un llibre titulat *Mossegades*, el qual és la recopilació d'articles publicats a la revista *L'Estel de Mallorca* de la qual és col·laborador.

<p>PLANXA • PINTURA</p> <p>Rafel gaià gaià</p> <p>Gràcies per la seva confiança</p> <p>C/. Solanda, 31 • Tel. 52 65 35</p> <p>servei de Grua: Verges Tel. 64 74 01</p> <p>Carrosseria i Pintura Autoritzada</p> <p>GARANTIZA!</p> <p>07240 - SANT JOAN - Mallorca</p>	 <p>JAUME SASTRE BAUZA Llanterner i Pintor</p>
---	--

— El proppassat 27 d'abril ens deixà per sempre en Carles Estelrich, de ca na Blanc. La seva mort, inesperada, va ser rebuda amb estupefacció per la família i el poble en general, ja que ningú no ho esperava. Des d'aquí volem donar el nostre condol a la seva família.

— El santjoaner i subscriptor d'aquesta revista, Miquel Gayà Font «Escolà», ha estat condecorat amb la creu de l'ordre de Sant Raimon de Penyafort. L'acte va tenir lloc el dia 28 d'abril en el col·legi de notaris de Palma.

— El grup de teatre del Col·legi públic Son Juny van a les totes. El grup dels petits va representar a Sineu «A la cerca del suc de ferro rovellat», creada per ells mateixos. D'altra banda, els grans escenificaren «El pou de Joana Raspall» els dies 18 i 26 de maig, a Sineu i a Palma, respectivament. El monitor d'aquests cursets de teatre i director de les obres és en Toni Bonet, «Síndic».

— El passat 6 de maig el santjoaner Guillem Serra Bou que actualment es troba a l'Escolania de Lluc, va ser vestit amb la sotana de blauet, amb una cerimònia tradicional, molt senzilla, dedicada a la Verge de Lluc. Cal destacar el fet de que són els blauets del darrer curs els que entreguen la sotana als nous blauets, fet que va recaure en un altre santjoaner Amador Antich Matas que li passà a n'en Guillem Serra.

— La Conselleria de Cultura, Educació i Esports ha posat en marxa la VIIIena. edició dels cursos d'anglès a Anglaterra. En aquest programa participen anualment més de 300 joves, que conviuen amb famílies angleses. Si qualcú vol tenir informació sobre aquests cursos es pot dirigir a la Direcció General d'Educació al carrer de Sant Felio, núm. 8 o cridar al telèfon 17 65 00.

— La pre-campanya electoral ha estat animada com sol passar en aquestes dates. No obstant, en contra del que pareixia, no hi ha hagut sorpreses de darrera hora. Alhora de tancar aquestes línies els partits del PSM, PP i UM havien fet la típica penjada de pancartes i cartells. Els mítings prevists i, que en tenguem coneixement alhora de tancar l'edició, són: el d'UM, pel dissabte 20, el del PP, el dimarts 23, el d'US, el dimecres 24, el del PSM el dijous 25 i el d'Arrel, el divendres 26. Tot seguit us oferim la composició de les cinc llistes que es presenten a Sant Joan.

Miquel Gayà Font «Escolà»
homenatjat pel col·legi notarial.

 "la Caixa"

AGÈNCIA DE
SANT JOAN

Carrer Bellavista, 38

Tel.: 52 60 78

PLANTERS i ORNAMENTALS
NICOLAU

C/ de Ramon Llull, 52
07240 Sant Joan
Tel.: 56 03 46
52 61 87 (part.)

PLANTERS

ORNAMENTALS

NICOLAU

UNIÓ SANTOANERA

Juan Matas Antich
Martín Jordà Ferrer
Guillermo Bou Mas
Andrés Bauzá Gayà
Bárbara Matas Sastre
Miguel Fiol Sorell
Jorge Serra Pons
Miguel Bonet Sastre
Pedro Nigorra Nigorra
Suplents:
Andrés Pocoví Juan
Melchor matas Antich
Catalina Carbonell Oliver

UM

Amador Bauçà Sastre
Joan Barceló Mesquida
Joana Maria Fullana Matas
Bartomeu Company Monroig
Joana Obrador Colom
Llorenç Llull Bou
Josep Jaume Morey
Joan Oliver Gornals
Joan Jaume Nigorra

Suplents:
Sebastiana M. Cunill Ferrer
Antoni J. Bauçà Sastre

ARREL

Pep Mas Llaneres
Pep Rotger Florit
Joan Fontirroig Jaume
Antoni Gaià Gaià
Rafel Company Estelrich
Joan Florit Bauzá
Rael Bauçà Bauçà
Josep Bauçà Fontirroig
Joan Mora Estelrich
Pedro Mestre Estelrich
Antoni Gomis Barceló
Joan Sorell Jaume
Guillem Florit Company

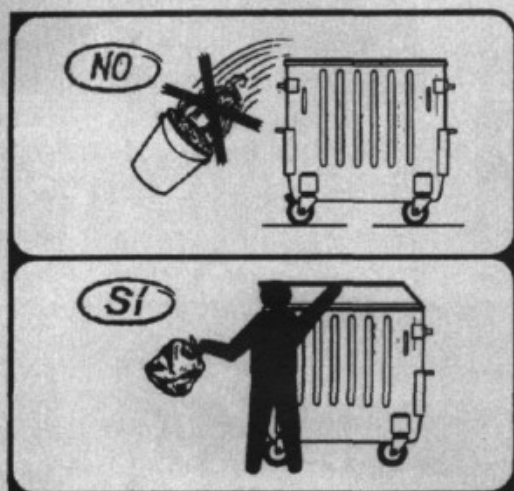
PP

Gabriel Mora Mas
Juan Matas Gayà
Miguel Torrens Mas
Juan Magro Bauzá

Miguel Gayà Rotger
Pedro José Galmés Jaume
Antonia Gayà Bauzá
José Bauzá Dalmau
Sebastián Mayol Payeras
Suplents:
Juan Florit Sastre
Guillermo J. Magro Riera
Jaime Florit Antich

PSM

Francesc Nicolau Català
Joan Sastre Juan
Gracià Sánchez Font
Amador Gayà Bauzá
Joan Bauzá Dalmau
Maria Rebassa Company
Antoni Barceló Morey
Carles Estelrich Costa
Francesc X. Moratinos Jaume
Suplents:
Josep Bauzá Bonet
Cosme Josep Nigorra Fiol
Miquel Company Florit

POSAU ELS FEMS DINS LES BOSSES

Per al vidre, paper i ferralla
emprau els contenidors especials

La recollida es farà els
dimarts, dijous i diumenges al vespre

AJUNTAMENT DE SANTJOAN

Si teniu fotografies antigues

(anterior als anys setanta)

feis-ho saber a

Gracià Sànchez

Hem començat una nova secció:

FOTOGRAFIES D'ANTANY

FRANCESC NICOLAU CATALÀ
per batle

BON GOVERN
per Sant Joan

Espai publicitari gratuït pels partits polítics

FOTOS D'ANTANY

Aquest mes duim a les nostres pàgines una fotografia familiar de fa prop de vuitanta anys. La família en qüestió és la família Rabassa, aleshores encapçalada per Antoni Rabassa i Antonina de Son Vaquer. Les per sones que surten fotografiades són d'esquerra a dreta:

Joan Rabassa, "Es garriguer dels Calderers", Antoni Rabassa, el cap de família, Antonina de Son Vaquer, esposa de l'anterior, Antònia Bauçà, padrina materna, Joan Fiol Bauçà, "Marc", Antoni Rabassa "París", Tonina Fiol "Marca", Catalina Bauçà, de Son Vaquer, mare de l'anterior; la petita en braços és Bàrbara Fiol, "Marca"; i l'última és Catalina Fiol, "Marca", (la mare de Jaume Pico).

Les tres generacions recollides a aquesta instantània avui quasi tots ja han passat a la història del nostre poble, però representen una imatge típica de la família santjoanera dels primers anys del nostre segle.

Gracià Sánchez

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, 3.000 ptes.

Nom:.....
 Cognoms:.....
 Carrer:.....núm.:.....
 Població:.....cp:.....
 Banc o Caixa:.....oficina.....
 carrer:.....núm. de compte:.....

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol
 membre de l'equip de redacció o enviau-la a:

MEL I SUCRE Sant Joan, Ramon Llull, 48

firma

AJUNTAMENT

Resum de la sessió extraordinària celebrada a la casa de la vila el passat 2 de maig. Assistiren al Ple la totalitat dels regidors municipals, després de varis anys de no produir-se aquesta situació. Els punts tractats foren els següents:

Últimament les obres municipals han generat tota una sèrie de conflictes.

1.-Esborrany de l'acta de la sessió anterior.

Després de fetes unes modificacions proposades pel grup del PSM, fou aprovada.

2.-Projecte del circuit pedestre de Son Juny i la seva inclusió en el Pla Territorial d'Equipaments Esportius 1995.

Aquest era un dels punts que havia motivat la sessió extraordinària.

Els membres de l'equip de govern, US i grup Mixte, presentaren aquest projecte de circuit pedestre per Son Juny, projecte de varis anys d'antiguitat i que havia estat actualitzat amb un pressupost de més de 32 milions de pessetes a realitzar en dues fases.

Posat a discussió el tema els membres de l'oposició, per vàries raons s'oposaren al projecte esmentat: per considerar que hi havia altres projectes municipals prioritaris abans d'aquest, com per exemple el referent al sòl industrial; per la inoportunitat del projecte ja que deixava el proper ajuntament amb la meitat del projecte a realitzar, per l'elevat cost que té, etc.

Passant a votació hi hagué quatre vots a favor, el del Grup mixte i US, i cinc en contra, el de tota l'oposició.

3.-Sol·licitud de modificació de les obres del Pla d'Acció Especial 1996.

Dins el Pla d'Acció Especial per a 1996 el nostre consistori tenia prevista la realització d'una xarxa per a l'evacuació d'aigües pluvials a la part baixa del poble, allà on quan plou s'hi acumulen grans quantitats d'aigua. L'equip de govern proposava el bescanvi d'aquesta obra per a asfaltament de vials de la vila, ja que segons digué el Batle, amb informació dels arquitectes diuen que no és necessària aquesta xarxa d'evacuació d'aigües pluvials.

Després d'una breu discussió s'aprovà el punt amb cinc vots a favor, Grup mixte, US i un del grup PP-UM, tres abstencions, dos del PSM i una del PP-UM, i un en contra, Arrel.

4.-Subvenció a l'Escoleta de les monges.

Per unanimitat l'ajuntament decidí atorgar 100.000 ptes. de subvenció a l'escoleta de ca les monges, oberta recentment, per a l'escolarització dels nins de 0 a 2 anys.

4.-Sorteig per a la designació de les Meses electorals per a les properes eleccions locals i de la CAIB.

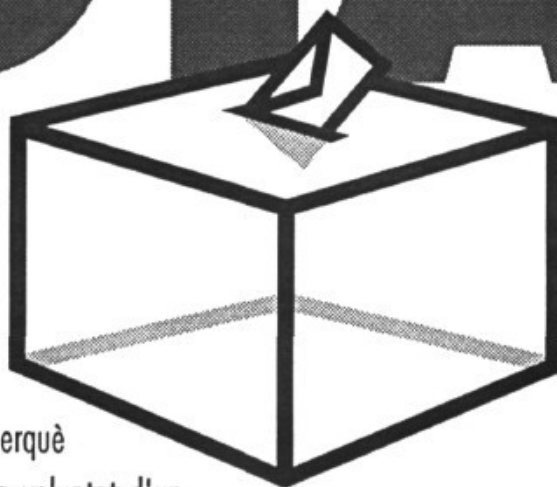
Després de discutir el procediment a seguir per a aquest sorteig i donades les deficiències que té el sistema seguit tradicionalment se tractà un nou sistema de sorteig, però davant la falta d'acord se decidí fer aquest sorteig de la manera com es feia tradicionalment, i en unes properes eleccions tractà el tema amb més profunditat per tal d'esmenar els errors detectats. Per la llargària com s'elaboren aquestes llistes, a l'hora de tancar la present edició no vos podem facilitar el nom de les persones elegides.

Gracià Sànchez

28 de maig
1995
ELECCIONS AUTONÒMIQUES

Per Balears

VOTA

Només el teu vot pot decidir el futur econòmic, social i cultural que desitges per a la teva comunitat, perquè el teu vot és la força que demostra la voluntat d'un país que avança i no es vol aturar. Ara tens el futur en les teves mans, no ho oblidis.

Ara el teu vot decideix

GOVERN BALEAR

SETMANA DEL LLIBRE - 1995

FESTA DEL LLIBRE '95

Divendres 28 d'abril	Teatre per a nins amb contes, titelles... pel grup Tornassol	Lloc: Biblioteca Pública Pare Rafel Ginard	Hora: a les 6.30 de l'horabaixa
Dijous 4 de maig	Rondalles contades per na Catalina Valriu	Lloc: Col·legi Públic Son Juny	Hora: a les 2.30 de l'horabaixa
A partir de dia 25 d'abril	Exposició de llibres, Audiovisuals i objectes de rondalles Els padrins conten Rondalles	Lloc: Col·legi Públic Son Juny	

Aquest any la Setmana del llibre que com cada any es celebra al voltant de la diada de Sant Jordi, es va organitzar conjuntament el CP Son Juny, la Biblioteca Pública i l'OCB.

El tema escollit va ser LES RONDALLES.

Les activitats es repartiren:

CP Son Juny

- Enquesta amb la pregunta Què és una rondalla? (adjuntam una mostra)

- Exposició monogràfica on cada grup/classe montava els elements representatius d'una rondalla escollida pels nins (fotografia den Joanet de sa gerra).

- Contada de Rondalles per na Catalina Valriu (fotografia).

Els pares i padrins han comptat rondalles a l'escola.

Biblioteca Pública Pare Rafel Ginard

Representació de Contes populars amb titelles per na ASJA-

OLGA SCHALECAMP (Fotografia).

A la introducció del projecte de l'espectacle TORNASSOL que noltros empram per finalitzar aquesta ressenya diu na ASJA

El conte és tan antic com la mateixa humanitat, i segueix sent tan necessari per a la supervivència de la fantasia i quasi m'atreveria a dir de l'espècies humana.

Hi ha hagut sempre diferents maneres de contar-los, Tornassol pretén donar-lis color i moviment mitjançant titelles.

La màgia pot sorgir d'un simple bastonet amb una bolla de paper arrugat o d'un traç de pintura que insinua un somriure.

Els nins i ninots són els protagonistes, Tornassol narra la història...

Per molts d'anys facin festa els llibres i els que els estimam!

Catalina Lluïsa Gayà Bauçà

Què és una rondalla?

Francisca Roig	és un conte popular	Apol·lònia	una història que es pot contar o escriure,
Margalida Vidal	és un conte popular de Mallorca	Cuina	un conte, fets que passen o poden passar
Margalida Rotger	és un conte popular de Mallorca	Pep Lluís	com un conte
Anònim	és un conte que té fets fantàstics i relació amb Mallorca		un conte o una història que se contava a sa gent per transmetre ses tradicions del seu poble o d'altres
Josep	és una rondalla		un conte popular tradicional de Mallorca
Josep Bauzá	un home que és gran que no menjava i es va morir	Joan Morey	
Miquel Bauzá	coses que han passat	Diccionari de la Llengua Catalana	narració breu de caràcter fantàstic, llegendari o amb elements reals, destinada especialment a l'entreteniment dels infants
Jordi Gayà	coses que han passat		un conte popular
Natalia Fuentes	és un conte popular típic de Mallorca, té fets fantàstics i reals	Maribel	un llibre
Margalida López	és un conte popular	Natàlia	no ho sé
Teresa Fernàndez	és un conte popular	Maria Rosa	que han passat
Maria Rosa Bauzá	és un conte popular	Miquel coses	contes que no són veritat
Eli	no ho sé	Toni	un llibre
Catalina	un llibre	Miquel Àngel	una narració que s'ha transmesa de pares a fills i que és capaç de superar la barrera del temps pel seu caràcter fantàstic i encisador que encomana als qui l'escolten
Marta	una història	Xavier	
Joan Francesc	un conte		
Catalina	un conte popular		
Neus	és una rondalla		
Josep			

FONTANERIA i FERRERIA

J. COMPANY

*Instal·lació de banys i
de calefacció central
Llanterneria en general
Ferreria*

C/ Consolació, 17. Sant Joan
Tel. 52 62 77

RESTAURANT - BAR

Cta. Manacor - Inca, km 9 Tel. 830246 PETRA

LA LLENGUA I EL PP

Fa quatre anys, i com a militant del PSM que en aquell temps era, i encara som, em vaig permetre escriure unes retxes sobre política local en aquesta mateixa revista. Aquelles reflexions en veu alta, fetes poc abans de les eleccions locals i autonòmiques de l'any 1991, només em dugueren maldecaps i males cares. Es per això que aquesta vegada, enc que hi torni haver eleccions, les meves reflexions seran només de caire autonòmic, ja que pel que es guanya escrivint al Mel i Sucre, no s'ho paga patir les enrabiades dels ofesos.

Com sabeu tots els que alguna vegada heu llegit algun dels molts de «sermons» meus, publicats en aquesta revista, una de les meves neures és la defensa de la nostra llengua.

La nostra llengua, el català o el mallorquí, tan se val com li digueu, ja que el nom no fa la cosa, està cada vegada més a prop de la extinció. És clar que aquesta no es produirà demà o passat demà. El procés, reversible encara avui, serà més llarg, de bastants d'anys segurament. Però l'enfonsament és ara per ara, no ens enganyem, lent i inexorable.

Una part important de la societat no està mans aplegadas davant aquest fet. Des d'intel·lectuals de prestigi fins a gent normal i corrent, milers de mallorquins estan units lluitant diàriament per evitar el genocidi lingüístic. Altres vegades aquests mallorquins s'ajunten puntualment per defensar el seu dret a viure ells i els seus descendents en la llengua que hem heretat del nostres avantpassats. La darrera vegada en què molts d'ells es reuniren va esser el passat dia 6 de maig a Ciutat, convocats per l'Obra Cultural Balear. Des de La Rambla fins al Consolat de Mar, més de 25.000 mallorquins expressaren el seu suport a la defensa aferrissada de la nostra llengua.

Però tot això no és, ni de molt, suficient per aturar el declivi. Per recuperar la llengua és necessari que es donin uns quants condicionants. El primer de tots és que hi creguin de veres els que ens governen i alhora transmetin al poble aquesta creença. El segon, que el poble planer també es convenci de la utilitat de saber i emprar la llengua pertot arreu i sense cap tipus de por o recança.

Els dos condicionants abans esmentats estan íntimament lligats. Quan el primer no es dona, difícilment es donarà el segon i a l'inrevés. El primer, el Govern d'en Canyelles usant, fomentant i protegint l'ús del mallorquí, no es compleix en absolut, més bé tot el contrari. Mallorca fa 12 anys que està governada pel PP. Hem viscut 12 anys de rodes de premsa i manifestacions dels dirigents «populars» quasi sempre en castellà. Dotze anys sense fer obligatori, als funcionaris de la CAIB, el coneixement oral i escrit de la llengua del país. Dotze anys de portaveus a institucions, de regidors i de dirigents del PP monolingües, en castellà naturalment (González Ortea, Jaén Palacios, Carlos Ripoll, Martínez de Dios, Arturo Cadenas, Fernando Giménez, Berastain, J.M. Rodríguez, etc.).

També hem pogut assistir, ja a les acaballes d'aquesta darrera legislatura a la promulgació del «famos» Decret

Rotger de regulació de l'ús de la nostra llengua a les escoles. Mitjançant aquesta llei, sortida de la Conselleria dirigida per Bartomeu Rotger, antic afiliat d'UM i actualment del PP, es dona llum verda a l'«aprenquí vostè en la llengua que vulgui». En poques paraules, els peperos es renten les mans i no volen perdre un sol vot compromentent-se en la recuperació de la llengua del país.

I per acabar de adornar el pastís lingüístic, els màxims dirigents del PP, Canyelles, Fageda i Rotger, donen suport, amb la seva presència a la presentació, a la creació d'una, de moment suposada, entitat cultural anomenada «Sa Nostra Terra». És presidida pel senyor Joan Morro, ex-UM i actualment a una llista electoral del PP, i compta com a dirigent amb en Santiago Balaguer, ex-candidat de UM a les passades eleccions europees i actualment també a les files del PP. Això sí, ens intenten fer creure que és pura casualitat. Aquesta entitat neix segons ells per defensar les genuïnes formes vernacles, sense posar en dubte la unitat de la llengua catalana, afegeixen. Estam de sort, ja que almanco qualche cosa hem avançat des d'en Caim Martorell i els seus cussos del Círculo Cultural Mallorquí. També ens adverteixen que a partir d'ara l'Obra Cultural Balear, «casualment» l'entitat convocant de les 25.000 persones en defensa de la nostra llengua i en contra de la negligència del govern Canyelles en aquest tema, s'haurà de partir els panets oficials amb la nova i «apolítica» entitat. En poques paraules: igualaran econòmicament les dècades de lluita d'una entitat veterana com l'OCB, amb tots els seus encerts i errors, amb uns nouvinguts que ho tenen tot per demostrar. Quina vergonya!, volen fer callar els qui no estan d'acord amb la seva nul·la política lingüística amb l'amenaça de tancar l'aixeta de les subvencions públiques, de les quals ells són només els administradors, no els «amos i senyors».

El segon condicionant, un poble compromès totalment amb la seva llengua no es dona al cent per cent. Però, 25.000 persones d'un cop a Ciutat són un bon motiu per a l'esperança.

I aquesta esperança es multiplicarà si el 28 de maig el PP deixa de governar la nostra terra. El PP és ple de gent que col·lecciona carrerons de batre, rodes de carro vell i olles d'aram. Aquesta mateixa gent es incapaç d'estimar una cosa molt més valuosa que les antiguitats: la llengua dels nostres padrins, l'única herència dels avantpassats que ens iguala, si volem, ja que no són necessaris doblers per recuperar-la, en contraposició a la recuperació de canteranos, llits antics o altres estris. Només cal per la seva defensa voluntat i ganes.

No vull acabar sense fer una recomanació electoral a tots els que heu tengut la santa paciència de llegir-me fins aquí. No vos diré qui heu de votar, sinó qui NO heu de votar: no voteu en Canyelles, no voteu el PP al Parlament Balear. Abans de tirar les vostres paperetes a la urna feis-vos per favor aquesta senzilla reflexió: Si el mallorquí no es parla a Mallorca, on es parlarà? Ah, i rectific: votau partits nacionalistes.

Andreu Bauçà

METEOROLOGIA

«DE PLOURE SEMPRE QUE SE N'HA DEIXAT, SEMPRE HI HA TORNAT»

Temperatura		Dia	Precipitació	Cel	Vent dominant	Fenòmens observats	Mes: abril Any: 1995	
Max	Min							
19	3	1		clar	gregal		Estació: Revista Mel i Sucre de Sant Joan de Mallorca	
21	6	2		clar	variable			
22	6	3		clar	llebeig		Fonts: Guillem Company, Miquel Alzamora i Miquel Company	
24	6	4		clar	llebeig			
22	7	5		clar	variable			
20	9	6		clar	gregal			
22	8	7		clar	gregal			
23	9	8		clar	variable			
21	8	9		clar	mestral			
26	8	10		clar	variable			
22	7	11		clar	llebeig			
24	6	12		clar	llevant			
24	7	13		2/4 tapat	llevant			
18	10	14		1/4 tapat	gregal	vent fluix		
17	8	15		clar	gregal	vent fluix		
22	8	16	0,9	1/4 tapat	variable	vent fluix		
22	10	17		2/4 tapat	llebeig			
22	7	18		clar	llebeig			
25	10	19		1/4 tapat	llebeig			
18	11	20		2/4 tapat	gregal		0,9	Precipitació parcial
20	9	21	0,8	3/4 tapat	variable	tormenta		
23	6	22		1/4 tapat	migjorn			
22	6	23		3/4 tapat	migjorn			
18	7	24		1/4 tapat	variable	vent fluix		
20	8	25		2/4 tapat	mestral	vent fluix		
19	6	26		clar	ponent			
23	7	27	0,2	clar	llebeig			
24	13	28	2,3	3/4 tapat	llebeig			
25	8	29		1/4 tapat	llebeig			
26	11	30		1/4 tapat	llebeig			
		31					3,3	
22,1	7,8	Mitja					4,2	Precipitació total

El mes d'abril segueix les pautes inicials d'aquest irregular 1995. Les poques pluges recollides durant l'any —70,2 litres/m²— contrasten totalment amb la tardor humida i plujosa del 1994. De fet, les característiques climatològiques del 1995 són similars a les del 1994, amb la notorietat que en aquest any agrícola tinguérem una tardor plujosa i excessivament humida. No obstant això, durant els primers mesos del 1994 s'havien recollit més litres que l'any en curs.

La poca pluja caiguda durant el mes d'abril ha estat de 4,2 litres/m². La precipitació total ha estat la següent:

dia 16	0,9
dia 21	0,8
dia 27	0,2
dia 28	2,3
TOTAL	4,2

GENER	28,1
FEBRER	17,3

MARÇ	20,6
ABRIL	4,2
TOTAL	70,2

De fet, durant l'any 1994 i durant els mateixos mesos, la pluja repartida era la següent:

GENER	36,6
FEBRER	20,8
MARÇ	17,9
ABRIL	29,0
TOTAL	104,3

Aquesta atípica situació de sequera ha tingut els primers casos de creixement anormal de fruiters com albercoquers, cirerers, garrovers, etc. Així mateix, els cultius de tomàtiguers, melons de secà pateixen aquesta anòmala situació, excepció feta d'aquells que han pogut veure una mica d'aigua de reguiu.

En definitiva, ni plou ni vol ploure.

Miquel Company i Miquel Alzamora

RESTES D'UN MOLÍ FARINER D'AIGUA A HORTA

A la recentment publicada Guia de la Mancomunitat del Pla de Mallorca, quan es refereix a Sant Joan, anomena alguns molins de vent, dels quals es conserven, total o parcialment, les torres.

Això em féu pensar en la gran quantitat de molins de sang que hi havia en el segle passat i que, a principis de l'actual, fins els anys tretze o catorze, encara molien a les possessions i cases pageses importants.

Però el que molts ignoren, és que hi va haver un molí fariner mogut per la força de l'aigua, cosa insòlita a terres del pla, ja que aquests molins solien estar a indrets d'alta muntanya, concretament a Esporles, Pollença i Artà.

Estava situat a la vorera del torrent d'Horta a uns quatre o cinc cents metres avall del pont del camí que va de Sant Joan a Porreres, entre les possessions d'Horta i d'Horteta.

S'abastia de l'aigua del torrent que naixia de la font de l'Hort de Son Comelles (avui desapareguda per esgotada); a la vora del pont esmentat hi havia un «parat» (taconat que es feia a un torrent per desviar l'aigua), fet de pedres i terra, per obligar la correntia a abocar a una grossa tuberia de test, que la conduïa pel costat del torrent fins al molí.

Fa uns cinquanta anys que encara hi havia, en bon estat de conservació, el dipòsit de l'aigua, de forma circular, fet de pedra i cimentat a l'interior, d'uns 2 metres de diàmetre i uns 3 d'altària; a la part superior hi desembocava la tuberia i a la part inferior s'hi veia encara la sortida, amb restes de la comporta. Pels voltants

*Detall exterior del molí.
La construcció en pedra encara es conserva bé..*

del petit safareig i escampades encara es podien veure a finals de la dècada dels anys quaranta restes del que hauria estat la caseta i de les instal·lacions.

Uns anys després, quan vaig passar altra vegada pel mateix lloc, ja havia desaparegut qualsevol vestigi del molí, ignorant qui havia fet tal irreparable «neteja», segurament ignorant el seu valor històric.

Fa pocs anys, sí que es podia veure encara, a la sortida del dit torrent d'Horta, la boca de la tuberia, que, avui, està tapada de pedres i romaguers.

A més d'aquest molí d'aigua, són moltes d'altres les restes importants de vestigis històrics que hem vist desaparèixer, moltes d'elles sense que fossin un obstacle ni un perill, sinó una pèrdua irreparable pel coneixement del nostre passat.

Josep Estelrich Mieres

XXIII CERTAMEN POÈTIC VERGE DE CONSOLACIÓ. 1995

Jurat:

Maria Dolors Corbella i Gili
Miquel Gayà i Sitjar
Jaume Oliver i Oliver
Miquel Pons i Bonet
Joan Maimó i Vadell

1r premi

Goigs i pregàries a la
Verge de Consolació

A Solanda, puig festiu,
compartirem peix i pa;
oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

Si, corprès per la bellesa
l'esclau, per Vós, fam passà;
si, bressat per la dolcesa,
la fe de Crist abraçà;
qui podrà romandre esquiü
a rostre tan sobirà?
Oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

Quan amb veu afamegada
cercam l'aliment diví,
i el pa i el peix de vesprada
que, per Vós, trobam aquí,
no trobeu intempestiu
el plany de la nostra mà.
Oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

Vostra llar acollidora
és porta que mai no tanca
i el quart diumenge, Senyora,
l'àpat en el qual no hi manca
peix endolcit pel caliu
que estima sense cremar.
Oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

El blat per fer-ne fornada
va creixent daurat i altiu,
són les notes d'una anyada

que porta compàs ben viu,
és un gran cor col·lectiu
que batega enmig del Pla.
Oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

Vostre nom és llepolia
per als llavis que us imploren;
i rebem de Vós, Maria,
promeses que no s'esfloreixen
perquè, qui hi puja cloc-piu
sent les forces revifar.
Oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

Si, cegats pel trist miratge,
sols tenim falsos tresors,
trobarem dins bell paratge
monestir brufat de flors
on el vostre esguard descriu
l'oratge d'un dia clar;
oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

Salvau-nos de la fondària
que amenaça nostres cors
quan, per falsa lluminària,
ens alimenten els plors;
sols al vostre senyoriu
recés hi podem trobar.
Oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

Una llàgrima llenega
angoixosa, solitària
mes, per l'oreig que gemega,
també vola una pregària:
és el record fugitiu
de qui us resa mar enllà.
Oh, verge del llum captiu,

pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

Com la flor del gessamí
que en Déu posa confiança,
feis que sapiguem florir
mots i pètals d'esperança;
que sempre siguem estiu
i no fred per al germà.
Oh, verge del llum captiu,
pel vostre amor que somriu,
ensenyau-nos a escoltar.

V/ Pregau per nosaltres Verge de la
llum i del consol.
R/ Perquè mai no ens manqui l'oli de
la humilitat.

REGUEM

Oh, Senyor d'immens poder,
que ens donàreu ver Camí,
il·luminau nostra fe
amb vostre amor sense fi.
Que puguem aconseguir
l'eterna llum i el perdó.
Verge de Consolació,
acolliu el nostre clam;
de tot cor vos ho pregam
per Jesús nostre Senyor.
R/ Amén.

Pere Bru Serrano Darder

2n premi

Tot un elogi per Vós

Verge i mare, suau dolçura
pau, silenci de mon cor
eco d'amor que perdura
llumet blau, ametler en flor
vermella posta de sol
dins la quietud de l'hora

amb notes de flabiol
dolces, que arriben d'enfora
en tan garrida tonada
dins la natura malmesa
plaer, bonesa ignorada
llar d'inefable dolcesa
riolera matinada
que us plau amb dolça escomesa.

Vénc del cor de la planura
i a prop Vostre vull estar
a l'entrellum, suau altura
on consolau mon plorar
i com llàntia encesa cremar
l'oli amb bàlsam de resines
de prop poder-vos cantar
«Oh, Roser Blanc sense espines!».

La seva gràcia mai mor
del camp Rosa Alexandrina
cal dur botonada d'or
i mantell de randa fina.
Mel del florit romaní,
amb l'embat de primavera
del fons del cor Vos vull dir:
«Rosa Blanca i encisera!».

Bàrbara Matas Sastre

1r accèssit

A la Verge de Consolació
en el Quart diumenge.

I per Vós un somriure

Malgrat coses de la vida
que ploren avui dins mi,
la vostra festa em convida
a viure i a compartir

el sentiment, l'alegria,
d'unes hores de fervor
on s'escampa l'harmonia
d'un poble amb il·lusió.

I per Vós, per la dolcesa
de comprendre i d'estimar,
obriré el cor a la bellesa
que floreix al vostre altar.

I a la llum clara i serena
d'aquest diumenge d'encís
vos faré l'íntima ofrena
d'un poema i d'un somris.

Margalida Matas

2n accèssit

Consol dels afligits

Oh mare del redemptor,
Vós que sou de cor tan gran,
del poble de Sant Joan
en sou la Consolació.
És un poble encès d'amor
on molta festa vos fan.

I ara jo també deman
la vostra protecció
per fer-vos una cançó
que entre altres cantaran,
i els versos escoltaran
que he compost al vostre honor.

Vós sou una Verge Estimada
de la Consolació.
Donau-me la inspiració
i faré una glosada,
senzilla i delicada
i feta amb il·lusió.

No per ésser premiada
com si fos de la millor
sols vull consolació
i que surti encertada,
com si l'hagués preparada
un que sia glosador.

Per la Majestat Divina
fóreu Mare del Senyor,
i donau Consolació
a qui a Déu s'encamina,
escoltant bé la doctrina
de Jesús el Redemptor.

Sant Joan bé vos adora
ho demostra el seu fervor.
Qui vos demana un favor
amb gust sou Mediadora
davant Déu, benefactora,
cercam Consolació.

Consolació trobam,
oh dolça Verge Maria,
amb Vós no falta alegria
si de veres invocam,
i tot quant vos demanam
arribarà qualque dia.

Consolau els afligits
i feis que venguí la Pau
ja que tant ens estimau,
hauríem d'anar units,
perquè si anam dividits

un de l'altre serà esclau.

El món està corromput
per la dreta i per l'esquerra,
feis que s'acabi la guerra
la, i tenguem salut;
que tot això s'ha perdut
tant pel Pla com per la Serra.

I si ens ve la bonança
viurem tots en unió.
Si tenim Consolació
no faltarà l'esperança
i la gent tornarà mansa
sense odi ni rancor.

Girau-nos nostra mirada,
dau-mos la benedicció
del Fill vostre, i Redemptor.
Que la gent descarriada
trobi en Vós altra vegada
pau i Consolació.

La Festa d'es Pa i es Peix
de tothom apreciada
arreu és anomenada
d'un any a l'altre molt creix,
i de gloses un bon feix
no falten en tal diada.

De dalt d'aquest turó
sempre vos alabaran.
Pels veïns de Sant Joan
Vós sou joia de valor.
Donau-los Consolació
a aquells que en demanaran.

Siau sempre alabada
llum i Consolació
de tot pobre pecador
no decanteu la mirada.
Oh, Maria Immaculada,
concediu-nos el perdó.

Antoni Ginard

ELS NICOLAU DE SON FONT (1800-1995)

El llinatge Nicolau, amb una antiguitat més que provada de tres segles d'existència al nostre terme, és a hores d'ara un llinatge pràcticament extingit.

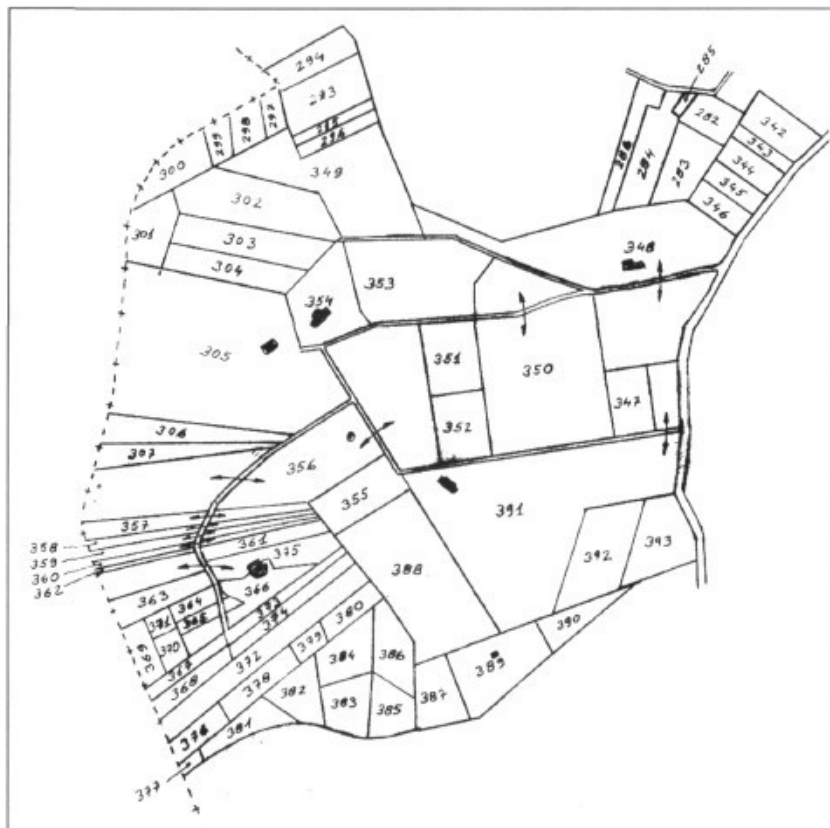
Les referències documentals dels Nicolau es remunten al segle XVI, on ja els trobam com a propietaris de la possessió de Son Ramon. Els Nicolau de Son Ramon s'expandiren pel nostre terme, i entroncaren amb els Gayà de Solanda, els Matas de Son Santos, els Font de Cugulutx, els Ferragut de Son Dixopta... La venguda a Sant Joan del rector Pere Antoni Palet, doctor en teologia, acompanyat de dos nebots seus, engendrà dues branques més: els Nicolau-Palet i els Palet-Nicolau, amb nombrosa descendència (1).

Les successives branques dels Nicolau nodriren la nostra vila de batles, secretaris, regidors, preveres, frares, honors... prengueren part i destacaren molt en la vida política i social del poble. Apareixen amb molta freqüència com a clavaris i obrers als llibres d'obrerries (Consolació, Sant Isidre, Sant Antoni...). Tenien la sepultura familiar a l'església, dins el portal lateral.

Dels nombrosos Nicolau de Son Font, hem triat una branca, de la qual us oferirem a continuació unes notes biogràfiques (2). Així coneixerem un poc més els habitants de Son Font, l'ocupació humana, les herències familiars... Passem a veure, doncs, unes breus notes sobre aquesta família de terratinents santjoaners.

Miquel Joan Nicolau i Matas. Neix el 5-4-1772, fill de l'honor Llorenç Nicolau i Salom i de dona Margalida Matas i Canyelles. Els seus padrins foren Llorenç Nicolau i Palet, de Son Font Vell, i Margalida Salom. Casat amb dona Catalina Bauzà i Gayà (?-1842), tengueren cinc fills: Miquel Joan, Margalida, Maria, Antoni i Gregori.

Morí viudo als 75 anys el 21-7-1847. Fa testament el 3-9-1843 davant don Joan Bauzà,

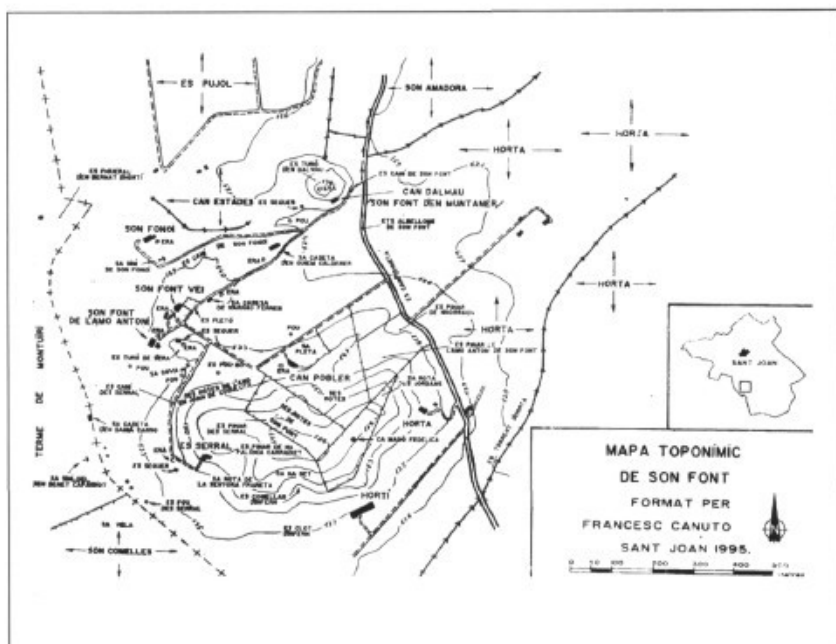
Son Font. Parcel·lari de 1882.

notari. Marmessors: la seva esposa i els fills Antoni i Miquel Joan.

Miquel Joan Nicolau i Bauzà, el Secretari Vell. Fill de Miquel Joan Nicolau i Catalina Bauzà. Casat en primeres núpcies amb dona Antònia Aina Balaguer de Ciutat (1817-1883) i en segones amb Antònia Aina Bauzà i Ponts (1865-1893). De la primera esposa tengué dos fills: Miquel i Catalina.

El fill, Miquel Nicolau i Balaguer, morí tísic, als devuit anys, el 16-5-1860. La filla, Catalina Nicolau i Balaguer (1848-1929), es casà amb don Joan Muntaner i Vallespir, ric terratinent de Manacor. Morí viuda, el 4-3-1929, als 81 anys. La gent vella del poble la recorda com la senyora Catalina, filla del Secretari Vell.

El Secretari Vell, del qual hem parlat anteriorment a la toponímia, és el propietari que consta a l'amillament de l'any 1864, posseïdor del lloquet de Son Font que posteriorment seria del seu gendre don Joan Muntaner —Son Font d'en Muntaner— i llavors, a partir de l'any 1929, Can Dalmau.

Mapa toponímic de Son Font.

La casa pairal del Secretari Vell era el núm. 4 de carrer de la Presó (ara Consistori), coneguda posteriorment com Can Muntaner.

Fou secretari de l'Ajuntament una partida d'anys:
1839-1870. Morí el 4-12-1896, als 85 anys.

Catalina Nicolau i Balaguer, la senyora Catalina.
Filla de Miquel Joan Nicolau, el Secretari Vell i
Antonina Aina Balaguer.

Neix el 1848. Casada amb Joan Muntaner i Vallespir, el senyor Muntaner. Tengueren tres fills: Miquel Joan (1875-1902), Joan (1870-1891), que morí tòxic segons les fonts orals, i Magdalena (1869-1943).

La senyora Catalina morí el 1929, als 81 anys. El seu espòs, el senyor Muntaner, era natural de Manacor, fill de don Joan Muntaner i dona Magdalena Vallespir. Les fonts orals contenen que era d'una família molt rica, propietària de cases i terres a Manacor.

Molt afeccionat al joc, perdé devers 80 quartons de terra que posseïa a Sa Vall (dins el terme de Manacor, devora el torrent de Na Borges). Perdé dues vegades la possessió de Son Pou (Vilafranca). El seu pare, darrera darrera, li pagà molts deutes.

Gent vella del poble recorda haver jugat a les cartes amb ell. També era molt afeccionat a les carreres de cavalls. Tenia un cavall molt bo. Anava a córrer a Sa Pobra i Muro i els guanyava a tots.

La memòria popular recorda aquesta cançó:

En Muntaner diu que té
es doblers dins un paper
fermats amb una corda

i ara no li recorda
dins quin forat los té.

El senyor Muntaner morí a Sant Joan el 9-9-1925, als 75 anys.

Magdalena Muntaner i Nicolau,
na Magdalena Muntaner o Muntanera.
Neix l'11-5-1869, filla de don Joan
Muntaner i dona Catalina Nicolau.
Heretà tot el patrimoni familiar, ja que
els seus germans moriren molt joves.
Vivia al carrer del Consistori, a Can
Muntaner. A instàncies seves, establí
l'amo en Joan de Son Gual, l'any
1929, Son Font d'en Muntaner.

Algú la recorda quan assistia a l'església als novenaris de la Puríssima —era filla de la Puríssima— acompanyada de la seva criada, madò

Colava, que li portava el maridet per escalfar-se.

Morí fadrina, diabètica, als 73 anys, l'any 1943. Amb el seu traspàs s'extingí aquesta branca dels Nicolau de Son Font i es va dispersar tot el patrimoni familiar.

Margalida Nicolau i Bauzà. Filla de Miquel Joan i Catalina. Morí als 70 anys el 1879, fadrina.

Propietària a Son Font (Can Pobler), els seus béns consten a l'amillament de l'any 1864. Gran part o tot el seu patrimoni l'heretà el seu germà Miquel Joan, el Secretari Vell.

Antoni Nicolau i Bauzà. Fill de Miquel Joan i Catalina. L'any 1864 era propietari de la possessió de Son Ramon. Casat amb Catalina Mayol i Bauzà (+1847), de Vilafranca, tengueren tres fills: Àngela, Antonina i Antoni. Morí viudo, el 13-3-1873, als 70 anys.

Maria Nicolau i Bauzà. Filla de Miquel Joan i Catalina. El 1847 es casà amb don Antoni Matas i Ferragut, cirurgià. Sembla que aquest fou l'hereu de la seva esposa, ja que a l'amillament de l'any 1864 era el propietari de Son Font Vell. Antoni Matas — possiblement de Son Santos— morí el 30-5-1882.

Maria Nicolau i Bauzà morí el 2-7-1850.

Filla d'ambdós fou Catalina Maria Matas i Nicolau (1849-?).

Gregori Nicolau i Bauzà. Fill de Miquel Joan i Catalina. Casat amb Coloma Noguera i Mora, de Porreres (1865-1891).

Tengueren dos fills: Catalina, casada amb Joan Font i Sureda (l'amo en Joan de Cugulutx) i Miquel Joan, casat amb Margalida Matas.

A l'amillament de l'any 1864 era propietari de Son Font (Son Font de l'amo Antoni).

Morí el 20-5-1894, als 80 anys, viudo de Coloma Noguera.

Catalina Nicolau i Noguera. Filla de Gregori i Coloma. Neix el 1846.

Casada amb Joan Font Sureda, l'amo en Joan de Cugulutx, tengueren quatre fills:

- Gregori, casat amb na Catalina de Son Barceló.

- Joan, fadri.

- Antonina, casada amb l'amo Arnau de Son Perdut.

- Coloma, casada amb Rafel Horrach de Cugulutx.

L'amo en Joan de Cugulutx morí el 27-4-1924, viudo, als 86 anys. A l'amillament de l'any 1864 era el propietari de Cugulutx (ara Can Horrach).

Gregori Font i Nicolau, Gori de Son Font o de Cugulutx. Fill de l'amo en Joan de Cugulutx i Catalina Nicolau i Noguera. Es casà el 19-4-1905 amb Catalina Barceló i Nicolau (Catalina de Son Barceló). Catalina Barceló era viuda de Bernadí Matas i Bauzà (+1902).

Demanaren dispensa per poder-se casar, ja que tenien impediment de tercer grau de consanguinitat (fills de cosins). La viuda Catalina aportà dos fills al matrimoni: Bernadí Matas i Barceló (l'amo en Bernadí des Serral) i en Miquel (?), fill natural, tengut d'una relació amb el majoral o garriguer des Pagos.

Del matrimoni amb en Gori de Son Font varen néixer:

- Antoni font Barceló, l'amo Antoni de Son Barceló o de Son Font, casat amb Margalida Mayol, Mica, de Vilafranca, darrers propietaris santjoaners de Son Font Vell.

- Joan Font i Barceló, Joan de Son Barceló, (1906-?).

L'amo en Gori de Son Font quedà baldat d'un accident (caigué d'un poll) i visqué assegut a una cadira la resta de la seva vida. Madò Catalina, o Catalineta, de Son Barceló és recordada com una velleja, petita, que caminava amb l'ajut de dos gaiatets a les darreries de la seva vida.

Antonina Font i Nicolau, Tonina de Son Font. Filla de l'amo en Joan de Cugulutx i de Catalina

Es Serral.

Nicolau i Noguera. Neix el 1873, es casà als 28 anys amb Arnau Gayà i Barceló, de Son Perdut, de 32 anys, el 12-10-1901. Morí als 36 anys, el 25-1-1908.

L'amo Arnau de Son Perdut es va tornar casar amb una Batxana del carrer de la Sínia: na Magdalena Mestre i Gayà.

Coloma Font i Nicolau, Coloma de Son Font. Filla de l'amo en Joan de Cugulutx i Catalina Nicolau i Noguera. Neix a Porreres el 21-1-1879. Casada amb Rafel Ferrà Bauzà, Horrach. Foren els pares d'en Jaume Ferrà i Font, Horrach, actual propietari de Cugulutx.

Probablement aquest matrimoni morí a Porreres, car no trobam rastre d'ells a l'arxiu parroquial.

Miquel Joan Nicolau i Noguera. Fill de Gregori Nicolau i Bauzà i Coloma Noguera i Mora. Neix el 1835. Casat el 1867 amb Margalida Matas i Matas (1845-?). Tengueren dos fills: Antoni (l'amo Antoni de Son Font) i Gregori. Morí el 2-7-1900, als 65 anys.

Gregori Nicolau i Matas. Fill de Miquel Joan Nicolau i Noguera i Margalida Matas i Matas. Neix el 1868. Morí el 4-5-1893, als 25 anys, de meningitis.

Antoni Nicolau i Matas, l'amo Antoni de Son Font. Fill de Miquel Joan Nicolau i Noguera i Margalida Matas i Matas. Neix el 1871.

Es casa amb Antònia Aina Matas i Pocoví (1868-1963), germana de Miquel Matas i Pocoví (1864-1952), el senyor Miquelet, prevere i organista de l'església de Sant Joan.

L'amo Antoni de Son Font fou un dels santjoaners que participà a la guerra o va fer el servei a les Filipines. Pareix que s'hi va campar bé, puix no volia tornar. La mort prematura del seu germà Gori el va decidir a tornar per posar-se al capdavant del lloquet de Son Font. Amitgers o arrendadors que posteriorment habitaren el lloquet contenen que hi havia penjats mapes de les Filipines i de l'arxipèlag de les Carolines, aleshores colònia espanyola. Fa poc temps, una rebesneta seva, de Porreres, restaurà el baül que dugué o utilitzà a les Filipines i que tocà d'herència a la seva filla Margalida, casada amb en Carles, de Porreres.

L'amo Antoni de Son Font morí el 26-8-1958 als 87 anys. Tengué dues filles:

- Margalida Nicolau i Matas (1908-1983), Margalida de Son Font, casada amb en Carles, de Porreres. Heretà el lloquet de Son Font.

- Francisca Nicolau i Matas, Francisca de Son Font, que, als seus 85 anys, és, si no anam errats, la darrera i única supervivent de la nissaga dels Nicolau de Son Font.

Francesc Canuto i Bauzá

Notes

(1) Josep Estelrich i Costa. «Els rectors de Sant Joan (ss. XVI-XIX). Notes Biogràfiques». *Damunt* 38, juliol 1994: 17.

(2) Hem omès, intencionadament, per no voler ser pesats ni reiteratius, les referències documentades d'aquest apèndix. Hem consultat, a part de les fonts orals, els llibres de baptismes, matrimonis i defuncions de l'Arxiu Parroquial de Sant Joan.

SERVEI DE PROMOCIÓ ECONÒMICA DE LA MANCOMUNITAT PLA DE MALLORCA.

El Servei de Promoció Econòmica té com objectiu promoure accions que possibilitin un desenvolupament econòmic del Pla. Part d'aquestes accions van encaminades a disminuir l'atur de la nostra comarca.

El fet de que la Mancomunitat no s'hi trobi cap oficina de l'INEM, i de que se depengui de tres (INEM Inca, INEM Manacor, INEM Palma) dificulta la tasca d'aquestes oficines en el mercat laboral dels municipis del Pla.

En el sentit de pal·liar aquesta mancança i de proporcionar al ciutadà un instrument que faciliti el procés de cercar feina es va crear la BORSA DE TREBALL de la Mancomunitat Pla de Mallorca.

La BORSA DE TREBALL és per una banda una eina de col·locació per qui és a l'atur i per qui encara que tingui feina, desitgi trobar altre ocupació que s'adapti millor a les seves qualificacions professionals o al seu desig personal, i per altra banda és un recurs que agilitza el procés de recerca de treballadors per part de l'empresari proporcionant-li el contacte

amb els treballadors del perfil professional que es sol·liciti en cada oferta de feina.

Des de la BORSA DE TREBALL ens posam en contacte amb empreses i organitzacions, feim un repàs constant de les ofertes públiques i privades que surten i feim un seguiment personalitzat de tots els demandants de treball inscrits a la borsa i en definitiva s'intenta aconseguir l'inserció laboral el més aviat possible.

Conjuntament amb la BORSA DE TREBALL es desenvolupa el programa d'ORIENTACIÓ LABORAL que té per objectiu donar informació personalitzada sobre tècniques de recerca de feina, fórmules d'autoocupació, ajudes existents, etc.

Els interessats en:

*Apuntar-se a la borsa de treball

*Realitzar una entrevista d'orientació laboral

*Trobar un treballador amb un perfil professional determinat

poden adreçar-se a les oficines de la Mancomunitat Pla de Mallorca del carrer Hospital 28 de Petra o telefonar al 830441 de dilluns a divendres de 9 a 14 hores.

HIPER MALLORCA

Hiper & Centro
SUPERMERCADO Xim's

LAS OFERTAS MAS INTERESANTES

DEL 12 AL 25 DE MAYO

129.

marpel

ROLLO COCINA MARPEL P-2

890.

MALLORQUIN MANTECOSO

QUESO MANTECOSO PIRIS

299.

HIDRO-GENESSE

GEL BODY

NUEVA

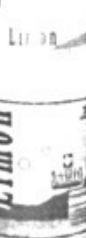
LECHE ENTERA LA LECHERA BRICK L.

LA LECHERA

LECHE ENTERA

89.

REFRESCO UNAGRAS PET 2 L.

GEL + BODY HIDRO GENESSE 750 ML.

49.

69.

528

CAFE NATURAL MOLIDO SUPERIOR, MEZCLA MARCILLA DUPLO 500 GR

MARCILLA

MARCILLA

Si usted envia a Cafes Marcilla el vale por valor de 330 pts que se halla al dorso del paquete el precio resultante final le saldra a **99 pts cada paquete de 250 gr.** (cantidad maxima durante toda la promocion de dos duplos por hogar)

VINO MATEUS ROSE

399

GASEOSA UNAGRAS PET 1'5 L.

UN PAGÈS CIUTADÀ

Duc es glosat de la vila
a Sant Miquel de Ciutat
i com vella que prim fila
dic que el món ha trabucat.
El comerç que ara s'estila
és grossa barbaritat.

Mal llamp els grnas magatzems
que aclaparen el comerç,
i ja és mal si no comprem
que els petits queden deserts.
Anem'hi tot dret, comprem,
sempre que estiguin oberts!

Al petit comerç comprar
ho feim bé i així sia,
de cor ens hem d'esforçar
sols per dar-los alegria.
L'empenta les hem de dar
per viure amb bona armonia.
I girant nostres ulls al cel
diguent: "No és just això que passa",
que al carrer de Sant Miquel
tot són tendes de gran vasa.
De Palma és el cobricel
i per comprar és la més gran plaça.
De lo bo hi ha lo millor

gent noble i acreditada,
hi trobes sense cercar-ho
la prenda més avalada.
Dona gust contemplar-ho
i comprar-hi és feina encertada.

La més antiga és del ram,
de prestigi i qualitat
la contrada a on cercam
bo i barato dins Ciutat.
Fixau-vos-hi si ho miram,
comprar-hi no és disbarat!.

Lo milloret, podem dir,
està dins aquest carrer.
Jo sempre que he de sortir
per compres que hagi de fer
tenc clar a on he de partir
perquè sé que allà em va bé.

Bàrbara Mates Sastre.

(Aquestes gloses han estat fetes per a
participar a un concurs patrocinat per
l'Associació de Comerciants del carrer
de Sant Miquel de Ciutat.)

 BANCA MARCH

C/ de Mestre Mas, 11
Tel.: 52 60 66
07240 Sant Joan

mel i sucre, dolcet dolcet

L'Ajuntament s'ha passat quatre anys sense invertir gairebé res en mobiliari urbà. Quan falten poques setmanes per a les eleccions decideix posar quatre bancs al passeig de Consolació i un a la parada del correu, davant l'església. Això és pur electoralisme, i prové a més d'un batle que sempre ha presumit que ell no actuava de cara a la galeria i que això el distingia del batle que hi havia abans. I amb aquesta pobresa d'arguments fan comptes guanyar les eleccions. Sort tenen de l'empenta de n'Aznar i en Canyelles, perquè si s'haguessin de fiar només de les pròpies forces i de les seves idees genials de darrera hora, potser farien darrers a les carreres

*L'Ajuntament ha posat bancs a diversos indrets del poble.
Serà que vénen eleccions?*

Un cop desvelat el dubte de quantes llistes es presenten al poble, i de qui els integren, ha arribat l'hora de les travesses electorals. Hi ha gent que ha desenvolupat una capacitat enorme per aplicar mentalment la llei d'Hont. En dècimes de segons són capaços de passar dels vots als escons, aparentment sense esforç. Els resultats de les cavil·lacions, però, estan oberts: uns diuen 4-2-2-1-0, uns altres 3-3-2-1-0, altres 3-2-2-1-1. En poques paraules, pel gust de quasi tothom. Algunes donen el govern a l'actual batle sense passar pena, i altres l'hi posen difícil. L'únic que és ben segur que canviarà de mans serà qualche sopar dels que s'han posat de messions. D'aquí pocs dies es resoldrà la incògnita.

La celeritat del nostre Ajuntament és grossa a l'hora de tapar sotrots, síquies, regalons i altres herbes... que ell mateix ha deixat que es provocassin. Al camí de Son Baró instal·laren una alegal xarxa d'aigua. Els senyals d'aquesta instal·lació han estat més que evidents aquests

set o vuit darrers mesos. Evidents en forma de mal de ronyons cada vegada que hem hagut de passar pel camí amb algun tipus de vehicle. A hores d'ara no sé que ens prometen per al futur aquests «magnífics gestors de la **cosa pública**», però n'hi ha per tremolar si ens em de refiar de la dita que diu: «pels seus fets els coneixereu».

No tot han de ser males notícies en aquesta secció. A les passades festes de Pasqua el rector va anunciar que el Consell Parroquial havia ressuscitat, mai més ben dit, el vell projecte d'aixecar l'antic teatre parroquial, destruït en un incendi que es produí ja fa molt de temps. Va comentar que ja hi feien feina els tècnics, i va assegurar que com a mínim es cobriria per així aturar d'arrel el seu deteriorament. Després s'hi faran altres obres per arribar a posar a disposició del poble un espai multidisciplinar al servei del mateix poble. Ja era hora i que no manquin ni ànims ni ganes, ni com és de suposar doblers, públics i privats.

Joan Bauçà

ADDICCIÓ AL JOC?

Li passa a vostè (o a qualcú que coneix) que jugui de tal manera que el joc li sigui més important que la família, la feina o els amics? S'ha sentit preocupat alguna vegada per aquest hàbit? En el cas que tenguí dubtes consideri la següent llista de conductes:

- preocupació pel joc i per aconseguir diners per continuar jugant.
- intents de tallar el costum de jugar, però sense èxit.
- tolerància (en la mesura que es van augmentant les quantitats que es juguen, les petites apostes deixen de produir l'excitació desitjada).
- síndrome d'abstinència (amb irritabilitat, inquietud, ànsies per jugar i altres signes psicològics)
- tornada al joc amb l'ànim de recuperar les pèrdues.
- el joc és, també, una forma d'escapar dels problemes o de sentiments intolerables.
- es menteix a la família i als altres sobre la vertadera dimensió amb què un juga.
- s'arrisquen les amistats, l'educació, la feina per continuar amb la conducta del joc.
- es recorre a activitats il·legals amb l'ànim de finançar el joc o els deutes que s'hi relacionen.
- recerca d'ajut en els altres o en les institucions per alleujar el problema econòmic produït pel joc.

Si alguna d'aquestes situacions l'afecten a vostè o a qualcú que vostè conegui, les probabilitats de sofrir una addicció al joc són molt altes. Com passa amb l'alcoholisme, l'addicció al joc és una malaltia que pot ser tractada si vostè està disposat a reconèixer el problema.

Els addictes al joc passen diverses fases al llarg de la seva evolució:

- **FASE D'ESCAPADA O D'AVENTURA:** per als amants d'aventures, el joc és una possibilitat tant de diner com d'excitació. Per als que s'escapen significa un alleujament davant els problemes que els aclaparen o davant sentiments intolerables.
- **FASE DE PÈRDUA:** es caracteritza per la persistència en el joc amb l'ànim de recuperar els diners i compensar les pèrdues, la qual cosa se li converteix amb una obsessió.
- **FASE DE DESESPERACIÓ:** és el resultat de l'esforç per evitar les conseqüències dels problemes produïts durant la primera etapa de la malaltia. Sovint comença amb la impossibilitat de tornar un préstec bancari i es recorre a demanar diners a familiars o amics amb la intenció de pagar el més urgent. Durant aquesta fase es fan frenètics esforços per liquidar els préstecs i són característiques les dificultats i pèrdues d'amics, problemes laborals, augment de l'estrès i temptatives per fugir dels problemes derivats del joc.

• **FASE D'ENFONSAMENT:** ve després de l'esgotament de tots els recursos i de la presa de consciència de la impossibilitat de continuar. En aquesta fase el joc tendeix a ser utilitzat com una recerca d'eufòria que generalment fracassa. Les fantasies davant la possibilitat de la redempció personal a través de la recuperació de les pèrdues s'han acabat. En aquest punt, molts de jugadors es plantegen el suïcidi.

Alguns investigadors han trobat uns trets de personalitat comuns entre els jugadors compulsius i els altres addictes químics. Tal com succeeix amb els alcohòlics es troben elevats índexs de depressió i de trastorn antisocial, la qual cosa fa que estiguin molt de temps tots sols i amb poca tendència a comunicar-se amb els altres. Molts de jugadors han crescut a ambients on ha existit un alcohòlic o un jugador.

El joc patològic té un fort impacte a la família i en persones pròximes. Vostè pot negar o minimitzar el significat del joc. Moltes famílies també «racionalitzen» el joc a través de la recerca d'explicacions per justificar-lo. De vegades, els familiars poden ajudar al jugador perquè continuï amb el seu hàbit a través de préstecs o avals o altres ajudes, intentant amagar el problema.

Generalment, però, aquestes estratègies fracassen. El resultat per a les esposes, pares, fills i altres és l'estrès i l'extenuació. Hi ha estudis que han demostrat la freqüència d'estrès, malalties, depressió i intents de suïcidi entre les dones dels jugadors (no hi ha estudis dels marits de les jugadores).

Els jugadors que tenen altres addiccions tenen més probabilitats d'involucrar-se en activitats delictives. A més, tenen taxes més altes de complicacions psiquiàtriques i de temptatives de suïcidi.

Però vostè pot trobar ajuda per si mateix o per a la persona que sap que té un problema amb el joc. A les clíniques especialitzades es desenvolupen programes específics per al tractament d'aquest problema. Com més prest decideixi posar-se en acció, abans començarà el camí de la recuperació.

Adaptació de Henry R. Lesieur, a
The Addiction Letter
Gentilesa de **Domingo Fontirroig**

ABSTÈMIA

Camí Bandris s/n. Manacor
Teràpies els dilluns de les 19 a les 21 h.
Tel. 84 31 19
Urgències (24 h) Tel.: 40 14 84

Agenda - Maig

Natalicis

—

Defuncions

Mateu Bauçà Caimari (04-XII-1921 / 09-IV-1995)

Joan Bauçà Bauçà (24-II-1902 / 09-IV-1995)

Noces

—

Apotecaries de guàrdia

Diumenges

Dia 7:	Ariany
Dia 14:	Montuïri
Dia 21:	Petra
Dia 28:	Porres
Dia 4 juny:	Sant Joan
Dia 11:	Vilafranca
Dia 18:	Ariany

Horari d'autobús

Sant Joan-Palma-Sant Joan: 7.50 h; 13.00 h; 15.20 h; 16.20 h; 18.20 h; 19.30 (dies feiners).

Sant Joan-Palma-Sant Joan: 8.25 h; 10.00 h; 18.25 h; 19.30 h (dies festius).

Horari d'assistència mèdica

Centre sanitari: 10.30 h - 13.00 h (de dilluns a divendres).
PAC de Vilafranca: resta d'hores.

Horari de farmàcia

Estiu: De 10 h a 13.30 h / De 18 h a 21 h

Hivern: De 10 h a 13.30 h / De 17 h a 20 h

Horari de misses

20 h (dies feiners) / 10.30 h i 20 h (dies festius)

Consolació: 18 h

Telèfons d'interès

Bombers:	55 00 80
Centre Sanitari:	52 63 11
GESA:	55 41 11
Ajuntament:	52 60 03

Apotecaria:	52 62 52
Centre meteorològic:	26 46 10
Guàrdia Civil:	56 00 27
OCB:	72 32 99
PAC (Vilafranca):	56 05 50

El temps

Pluviometria G. Company

Abril

Dia 16:	0,9
Dia 21:	0,8
Dia 27:	0,2
Dia 28:	2,3
Total mes:	4,2

Total acumulat: 70,2

La lluna

Nova de dia 1 a dia 7.

Creixent de dia 8 a dia 14.

Plena de dia 15 a dia 21.

Minvant de dia 22 a dia 29.

Nova dia 30 a dia 31.

Efemèrides

Maig del 75 a Sant Joan

- Una nombrosa expedició santjoanera encapçalada per mossèn Gabriel Ferriol anà en peregrinació al santuari de Lourdes.

Maig del 85 a Sant Joan

- El mes fou ploguer i fred, es recolliren 65,7 litres.
- Dia 12 es va fer a la vila la trobada de donants de sang.

Gracià Sánchez

Cooperativa Agrícola

SANT JOAN

«Tota casta de
productes del camp a
bon preu»

Carrer de Perla, s/n

Tel.: 52 63 24

Elèctrica

PEP DES SAIG

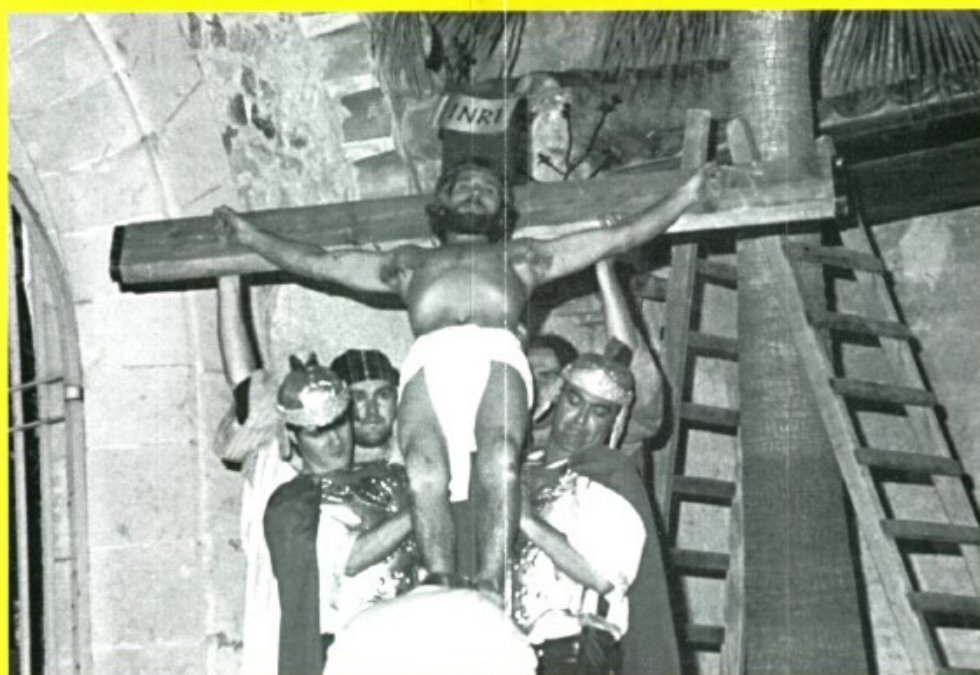

instal·lacions elèctriques
xarxes de baixa tensió
subministraments elèctrics

Consistori, 8 52 63 23
Sant Joan

D
A
V
A
L
L
A
M
E
N
T

P
R
O
C
E
S
S
O
N
S